

Antonius Mancinellus præstantissimo
viro Joanni Vites Ep̃o Vesprimienſi
ac ſereniſſimi Regis Hungarię Bobe-
mieq; oratori digniſſimo, S. P. D.

p Annonios inter fama Celeberrime præſul
Romano eloquio uel Cicerone prior.
Cum tibi ſint dociles pueri: clariq; Nepotes
Pars quorum ſtudiis erudienda meis.
Scripſimus hæc ualeant cultū quis noſſe poema
Quis ueterum paſſim ſcripta referta notent.
Cultior his etenim quæcunq; oratio fiet
Siue ſoluta meet: ſiue notata modis.
Vtq; per ora uirum poſſint audentius ire
Nec ſannas metuant: auriculaſue ſibi.
Eligo tutorem ſumma grauitate uerendum
Eligo quem procerum pectora ſæua tremunt.
Qui nulli ingenio: nulli uirtute ſecundus:
Quo nullus toto grator orbe manet.
Hinc ad te properant noſtri monumēta laboris:
Hinc uelut ad numen miſſa libenter eunt.
Sumito pua licet: miniſmo quoq; numia gaudēt:
Sumito: ſic uoti Spes tua compos eat.

Vale.

a. f.

Hain 10521

Antonius Mancinellus generosissimo
adolescēti Michaeli Vites Pānonio
S. P. D.

e Tū Fabius Quintilianus Diomedes etiā et Donatus nō pauca de figuris dixere Michael inclyte
Atti ego quoq; id oneris sumpsi triplici quidem ratione
impulsus. Primus ut tū et aliorum memorię consulere
facilius enim percipiuntur et fidelius continent quęcūq;
carmine patefiunt. Deinde ut diuersorum dicta breui col
ligerētur. Postremo ut figurę cuiusq; Etymologia idest
originatio vno libello haberetur. Ad quas quidem scien
das te omnisq; alios hortor; eis enim non poema modo
sed etiam oratio ornatur ut inquit Fabius; et Cicero de
claris oratoribus etiam ait; q; ornari orationem gręci pu
tant; si verborum imitationibus vtantur; quos appellant
Tropos Et sententiarum orationisq; formis quę vocāt
Schemata. Ceterum quia ipsarum nomina figurarū asp
rima sunt; aliqua enim tris breues syllabas; quędā quat
tuor aut quinq; tenent; quod Manilius tertio libro refe
ram; Ornari res ipsa negat contenta doceri. Tale dulcis
sime Nonis Septilibus Millefimo quadringentesimo
octogesimo nono.

Tabula Figurarum.

A

Acyrologia. v.
Anigma. xiiij.
Allegoria. lxx.
Alleetbeta. xciiij.

Alloeosis. xciiij.
Allophylis. lxxvi.
Amphibologia. ix.
Anadiplosis. xxxv.

Anaphora, xxxvij.
 Anastrophe, lx.
 Antanaclasis, xxxix.
 Antiphrasis, lxxij.
 Antipophora, lxxxij.
 Antiptosis, lxxix.
 Antistoechon, xxv.
 Antithesis, xxv.
 Antitheton, lxxxv.
 Antonomasia, liij.
 Aphoresis, xvij.
 Apocope, xx.
 Aposiopisis, xij.
 Apostrophe, xc.
 Appositio, Cij.
 Asyndeton, xxxij, lxxxvij.
 Astetismos, lxxij.

B

Barbarismus, ij.
 Barbaralexia, ij.
 Brachylogia, xxxij, lxxxvij.

C

Cacephaton, xv.
 Cacosyntheton, xvi.
 Carientismos, lxxix.
 Catachresis, xliix.
 Catachresticos, l.
 Catatyposis, xcvij.
 Ceterochen, xcix.
 Conceptio, Cij.
 Cosinographia, lxxxij.

Climax, xlv.
 Chronographia, lxxxij.

D

Diacope, lxi.
 Diereasis, xxxij.
 Dialysis, lxij.
 Dialyton, xxxij.
 Diastole, xxi.

E

Eclipsis, xi.
 Ectasis, xxi.
 Ecthlipsis, xxxij.
 Ellipsis, xxxij.
 Emphasis, xc.
 Endiadis, lxxx.
 Enezeugmenon, xxx.
 Epanados, xcvi.
 Epanalepsis, xxxvi.
 Epectasis, xix.
 Epentthesis, xix.
 Epexegesis, lxxxix.
 Epimone, xxxvij, lxxxvij.
 Episynalipha, xxxij.
 Epitheton, liij.
 Epizeuxis, xxxvij.
 Erotema, lxxxvij.
 Euocatio, Ci.
 Euphonia, xcij.

F

Figura quid, i.

H

Hypallage. lxxvij.
Hyperbaton. li.
Hyperbole. lvij.
Hyphen. xcvi.
Hypozeugma. xxx.
Hypozeusis. xxxi.
Hymnos. xlv.
Hysterologia. lxiij.
Hysteron proteron. lxiij.
Hysterozeugma. xxx.
Homoeosis. lxiij.
Homoptoton. xliij.
Homoteleton. xliij.

I

Icon. lxxij.
Idiophasis. lxxvi.
Ironia. lxvi.

L

Liptote. lxxxi.

M

Macrologia. viij.
Metathesis. xxvi.
Mesozeugma. xxx.
Metalepsis. li.
Metaphora. xlvij.
Metaplasmus. xvij.
Metonymia. liij.

O

Onomatopoeia. lvi.

P

Parabola. lxxv.
Paradiastole. C.
Paradigma. lxxvi.
Paragoge. xx.
Parallage. xxvij.
Paranomasia. xxxix.
Parenthesis. lxiij.
Paroemia. lxx.
Paromoeon. xli.
Periphrasis. lvij.
Perissologia. vij.
Polyptoton. xliij.
Polysyndeton. xxxiiij.
Pleonasmus. vi.
Prolepsis. xxxix.
Proparalepsis. xx.
Prosopopoeia. xcij.
Prosthesis. xvij.
Protheseon. xxvij.
Protozeugma. xxx.

S

Sarcasmos. lxxi.
Schema. xxvij.
Scheisisonomaton. xl.
Syllepsis. xxxij. Cij.
Synaloepha. xxiij.
Syneresis. xxiij. xxiij.
Synecdoche. lv.
Synchesis. lxiij.
Syncope. xix.

Synthesis. xci.	Topographia. lxxxiij.
Systole. xxi.	Topothesia. lxxxiij.
Soloeclismus. iij.	Tropos. xlvij.
T	T
Tapinosis. xliij.	Ultia orationis. iij.
Tautologia. x.	Z
Tmesis. lxi.	Zeugma. xxx.

Carmen de Figuris per Antonij Bancel-
nelli Veliterni summa diligentia editum.

Figura sicut nomine ipso patet est pformatio quedā
 remota a cōi et primū se offerente ratione. Vel figu-
 ra est arte aliqua nouata forma dicendi, ita Fabius libro
 nono. Ea quidem vera et pmoda est figure definitio: quā
 ex Fabio primus in lucem dedi; Alij enim quid dixerint
 passim videre licet.

ij.

Fit Barbarismus scribendo siue loquendo.

Adiicit ac demit mutat transmutat & idem

Vna in uoce tamen: mauors fates bene pandunt
 Asuenio tymbre &. p mars fantes quoq; tymber
 Aduenio. sic & dicendo domina dominus.

Barbarismus est (vt Diomedes ait) cōtra romani ser-
 monis legem aut scripta aut pronuntiata vitiosa dictio:
 fit enim in vna parte orationis tantum. Sed id vitium in
 soluta oratione nomen suum obtinet; dicitur enim Bar-
 barbarismus idest dissonans; apud poetas vero metaplasin
 vocatur; idest transformatio. Quintilianus item libro. i.
 a. iij.

docet Barbarismum esse vnius verbi vitium.
Barbarismus in latina dictione fit. Barbaralexis tota peregrina est dictio vt gaza magalia.
Barbarismus fit duobus modis. scripto et pronuntiatione et hoc quadrifariam. Adiectione. Detractione. Mutatione. Transmutatione; littere; syllabe; temporis. Adiectione littere fit Barbarismus: vt reliquias danaum pro reliquias. Syllabe vt maioris pro mars; tetuli pro tuli: alitum pro alitum. Temporis: vt italianam fato profugus: vbi prima syllaba cum corripit debeat producit. Detractione littere fit Barbarismus: vt infatibus pro infantibus: Syllabe; vt salmentum pro falammentum. Temporis: vt octauo en. feruere leucaten; auroque effulgere fluctus. Mutatione littere fit Barbarismus: vt olli pro illi; asuenio pro aduenio. Syllabe; vt pernices pro pernice. Tempore; vt feruere leucaten; Anus obnoxam. Transmutatione littere fit Barbarismus: vt lerigio pro religio. Tymbre pro Tymber. Temporis: vt philosophia penultima correpta. et domina domini minus producta penultima.

Atque Soloecismus bis septem quippe modis fit.
Mutando genus aut casum uel significata
Verborum. mutando simul numerum quoque tempus
Personaeue modos: aduerbia: praepositiuas.
Vertitur accentus: coniunctio: uel gradus: ordo.
Dumque negas geminando: nihil nunquam simulauri.
Soloecismus est inconueniens romano sermoni iunctura verborum; contra regulam artis grammaticae posita. latine a quibusdam Stibiligos appellatur.

Soloecismus autem est in prosa: in poemate Schema dic-
 cif: id est figura siue cultus. De Soloecismo Sallius etiā
 li. v. meminit: et Quintilianus li. i.

Soloecismus fit modis generalibus quattuordecim. Im-
 mutatione generum tam nominis q̄ pronominis. casuum
 numerorum. personarum. temporum. per qualitates vel
 significationes verborum. per modos. per aduerbia. pre-
 positiones. per gradus. coniunctiones. per geminationem
 abnuendi. per accentus. per ordinis imutationem.

Immutatione generum nominis fit Soloecismus dicēdo
 purpurea narcissus: atra silex. pro purpureus narcissus: et
 ater silex. et quis mulier pro quę mulier. Immutatione ca-
 suum dicendo urbem quam statuo vestra est: p. vrbis. Im-
 mutatione numerorum: vt pars in frustra secant pro secat.
 Immutatione personarum: vt danai qui parent atridis q̄
 primum arma sumite: pro qui paretis. Immutatione tem-
 porum: vt sumat neptunia troia: pro sumauit. Nec veni
 nisi fata locum sedemq; dedissent: pro nec venissem. Per
 qualitates vel significationes verborum: vt expoliantur
 eos et corpora nuda relinquunt: et placidam paci nutritor
 oliuam: fecit enim cōmune verbum nutritor ab eo q̄ erat
 actiuum nutritio. Per modos verborum: Et rutilo regi du-
 cibsq; ea mira videri Ausonij: pro videbātur. Per ad-
 uerbia localia. vt intus eo: intro sumi: p. itus sum eo intro.
 Per prepositiones vt rapuitq; in fomite flāmam: pro ad
 fomitem. et sub lucem ibant: pro ante li. cem. Per gradus
 vt bonus aut melior omnium: pro optimus vel econuerso
 Per coniunctiones: vt Subiectisq; vzere flāmis: pro ve
 Per geminationem abnuendi: vt nihil nunq; peccaui: cū
 debeat dici nunq; vel nihil vnq; peccaui. Per accentus
 vt siquis pnuntiaret sine accentu in fine. pone. fallo. vna.
 s. iij.

que quidem differentiæ causa in ultimo accentum habet: ut Priscianus admonuit. Per ordinis inutationem: ut autem fieri non debet pro fieri autem non debet. Sūt qui putent ait Diomedes Soloecismum esse si demonstrantes virum: hanc dicamus: aut foeminam hunc. Aut interroganti quo pergamus respondeatur Rome: aut vnum salutantes saluete dicamus. Cum vtiq; præcedens demonstratio interrogatio vel salutatio vñ conceptę orationis contineant. Multi etiam dubitarunt quadriga: scala: scopa: Soloecismus an Barbarismus esset: Cum scilicet id genus orationis Barbarismū esse ipsius vtiq; diffinitione possit agnosci.

liij.

¶ Alia orationis generalia sunt tria ut Diomedes scribit. Obscurum. Inordinatum. Barbarum. Obscuritatis species sunt octo. Acyrologia. Pleonasmos. Perissologia. Amphibologia. Tautologia. Eclipsis. Enigma. Anacrologia. Inordinatę oratiōis species sunt. Lapinosis. Lincephaton. Tacosyntheton. Barbarę oratiōis pres sūt duę. Soloecismus et Barbarism⁹ quorū spēs sunt plurimę.

v.

Improprius sermo dicetur Acyrologia.

Sic dices requiem timeo: uel spero laborem.

¶ Acyrologia dicitur impropria locutio: ex acyros quod est impropria et logia locutio. ut requiem timeo pro spero. Spero laborem pro timeo. Nam speramus bona timemus aduersa.

Acyrologia est dictio minus conuenienter elata: Vel nō proprijs dictōibus obscurata snia. ut accede ad ignē hūc iā calestes plus satis: ibi enim nullus significat ignis sed meretrix.

vi.

Quippe superuacua debet dici Pleonasmos
 Additio uocis: ceu sic est ore locuta.

Pleonasmos dici potest a nostris superabundantia. Pleonazo autem plusquam oportet facio vel dico superabundo. Pleonasmus ut nono Fabius edocet est abundans supra necessitatem orationis: sicut illa: vidi oculis ante ipse meis: in illo enim vidi inest ipse. Dicit etiam quod et geminatio et repetitio et qualiscunque adiectio pleonasmos videri potest.

vii.

Additio uocum est dicenda Perissologia
 Exuberans: sine ui rerum quae significantur.

Qua poterant ibant: sed non qua non potuerunt.
Perissologia dici potest superflua locutio: nam perissos est superflua et logia locutio. ut uiuat Augustus et non moriatur: dissimodo non sit aliud viuere quam non mori. Et ibi ibant qua poterant sed non qua non potuerunt. hic enim excepto ibant omnia superuacua sunt. To autem perisseuma, atos. abundantia dicitur. at perisseuo abundo supero.

viii.

Si sermo fuerit nimium quam longus oportet
 Macrologia quidem nobis dicetur inesse.

Macrologia ex Macro quod est longus: et logia sermo: quasi longus sermo qui sepe res non necessarias comprehendit: ut apud Liniū teste Fabio in. viii. legati non impetrata pace: retro domum unde venerant abierunt. et apud poetam: Postera lux summo spargebat lumine terras
 Quarta dies: quumque primum alto se gurgite tollunt Solis equi
 lucemque elatis naribus efflant. Cum sit satis dixisse orto sole.

Ambiguum dictum dicas Amphibologiam:

Aio te a caida romanos uincere posse.

Ambibologia componitur ex amphi quod est vndiq;
 ⁊ legia quę est sermocinatio. Amphibolia vero dicitur am-
 biguitas. Amphibolos ambiguus.

Amphibologia est vitio compositionis in ambiguo posita
 sententia; quę sit per accusatum; vt ibi: Alio te caida
 romanos vincere posse. Item certum est enim Antonius
 precedere eloquentia Crassum. ij enim duo sensus vitio
 ambiguitatis carent proprietate; cum sit incertum ab ca-
 cide romanos vinci posse; an a romamis caiden. Simili-
 ter ab Antonio vinci Crassum eloquentia; an a Crasso an-
 tonium. Sit ⁊ per verbum; vt Lato criminatur; incertum
 est an ipse ab alio criminetur; an ipse alium; Sit ⁊ per par-
 ticipium; vt vidi statuam auream bastā tenentem. Sit etiā
 per homonyma; vt si quis dicat aciem nec addat oculorū
 aut exercitus aut ferri. Sit preterea modis plurib⁹ vt in-
 ter legendum occurret.

r.

Signat idem uerbis diuersis Tautologia.

Exultans redeo; rursus gaudensq; reuertor.

Ipsęegomet dicas; facies quoq; Tautologian.

Tautologia est eiusdem verbi aut sermonis iteratio. vt
 Fabius inquit octauo. grece enim Tautotes; latine iden-
 titas. Virgilius primo en. Quem si fata virum seruant; si
 vescitur aura Aetherea; neq; adhuc crudelibus occupat
 umbris, nam totum quod repetitur vnum est.

xi. Dicitur unius uerbi defectus Eclipsis.

Hæc secum loquitur supplendū deest q̃a uerbum.

Eclipsis est defectus quidam necessarię dictionis quā desiderat præcisa sententia; ut terris lactatus et alto; cum desit prepositio in. Italiam fato profugus; id est ad italiā. Ecclipticos autem dicitur defectiuus. Eclipsis defectio. Eclipo deficio.

xij. Deficiens sermo certe Apopsiopis extat.

Quos ego sed motos præstat componere fluctus

Apopsiopis Cicero reticentiam; Celsus obticentiam; nonnulli interruptionem appellant; ut Fabius nonio scribit. Componitur autem ex apo prepositione; et siopo quod est fileo vel taceo. nam est quasi interceptum silentium; ut Terentius; Si sensero. et poeta; Quos ego; deest enī puniam vel quid simile. Id autem fit quā quis irascitur aut perturbatur; ut Meme adsum qui feci in me puerite ferum. Item; Incipit effari mediaq; in voce resistit. His enim affectibus tantum sermonis defectio congruit. ut Seruius primo en. inquit. De eadez vero in figura Synecdoche etiam legito. Siopē autem silentium dicitur; Siopelos taciturnus.

xiii. Obscurus sermo cunctis Aenigma uocatur:

Mater me genuit; eadem mox gignitur ex me.

Aenigma dicitur ab aliquibus velata questio. ut mī me genuit; eadem mox gignitur ex me: significat enim ex aqua glaciem concrescere et rursus in aquam resolui. Itē mare concretum in creta ligneo in campo ubi caro hūana ossi

bus ludebat, cum significare velit *Salem* in salino fictili
quod super mensa esset; in quam *anüs talos* iactabat vt
scribit *Diomedes*.

Ænigma est per incredibilia confusa sententia: vt auia fi-
liorum est: quę mater mariti, cum *Iocasta* significetur: quę
lañ vxor *oedipii* filii mortuo laio viri acceperit. Et quo
genuit *Eteoclem* et *polynicem*.

xlj.

Esto *Tapinosis* fertur: si de mare gurges.

Tapinosis dicitur quum rei magnę sit humilis exposi-
tio: nam *Tapinos* gręce apud nos dicitur humilis, vt *Vir-
gilius*; multa malus simulās: pro scelestus. Item vterq;
armato milite complent: idest multę legiões armatorum
militum impleuerunt multas cauernas, et apud *flaccum*:
Pelide stomachum: pro bile et iracundia. *Tapinosis* asit
proprie humiliatio dicitur. *Tapinos* humilis, *Tapinophro-
syne* humilitas, *Tapinoos* humilio.

xy.

Dictio turpe sonās tibi nempe *Cacephaton* esto.

Detur in exemplum: uel tu cū compatre ludis.

Cacephaton gręce *Cacophatō* dici potest mala locu-
tio vel consonantia: nam *Cacon* est malum et *phatum* dic-
tum, vt arrectis auribus asito. O fortunatam natam me
consule romam, fit autem si cū particula *z*, n. littera sequa-
tur. *Virgilius*: Et numerum cum nauibus equet. Item
quando sequens dictio duas habet syllabas precedenti-
bus duabus consimiles: vt in predicto *Licronis* *Car-
mine* deprehenditur, et in somnio *Scipionis* luce lucebat
aliena. Et contraria est *Euphonia*.

xvi.

Compositura mala est uocū Cacosyntheton ulla
 Nam Syn con:positū Theton apte significabit.
 Exemplum teneas illud: Versaq; iuuenicum
 Terga fatigamus hasta: nono ut Maro dixit.

xvii.

m Etaplasinus dici pōt a nris transformatio: Beta
 enim trans. ⁊ Plasma, atos, figmentum dicit. Uti
 teste Diomede: Betaplasinus est transformatio quedā
 recti solitiq; sermonis in alteram speciem: metri aut deco-
 ris causa figurata. Huius species (vt aiūt) hē sunt. Pro-
 sthesis, Epēthesis, Proparalepsis vī Paragoge, Aphe-
 resis, Syncope, Apocope, Ectasis, Systole, Digressis,
 Synaliphe seu Synteresis, Episyualiphe, Ecthlipsis, An-
 titthesis, Metathesis

xviii.

Prosthesis apponit caput: id s; Aphæresis aufert
 Arduus alcydes mediis in moenibus astat.

Leges cælicolum: & mortalia temnitis arma.

¶ Prosthesis dici pōt appositio vel additio. Componit
 enī ex Pros qđ est ad. ⁊ Thesis positio, vt gnate p na-
 te, rettulit pro retulit, astat p stat. Prosthethos autem ap-
 positus dicitur.

¶ Aphæresis dici pōt ablatio vel abscissio: nā ab Aphæro
 verbo qđ est abscindo descēdit, vt temnitis p ptemnitis.

xix.

Syncopa de medio tollit: quod Epēthesis auget
 Quales tunc epulas ipsum glutisse putamus
 Induperatorem: sed Epectasis hęc quoq; fertur.

Synopa pōt latine dici scissio. Componit̃ enī ex Syn
qđ est con; ⁊ Copto incido. vt glutisse p glutuisse.

Epenthesi dici potest interpositio: nam componit̃ ex
Epi ⁊ En quę dicūt int ⁊ Thesis positio. vt indupatorē
pro impatore. hāc aliū parēthesim vocāt vt ait Donat.
quidā vō pleonasmū appellāt vt Diomedes edocuit.

Epectasis dici pōt porrectio. nā Epi dicit sup; ⁊ Ecte
no vel Ectino media longa produco extendo vt indupē
rator pro imperator.

xx.

Aufert Apocope finem: quem dat Paragoge.
Proparalepsis item.

Nec spes libertatis erat: nec cura peculi.

Partibus ex iisdem: & summa dominarier arce.

Apocope idest abscissio vl' amputatio: nā pponit̃ ex apo
p̃positōe; quę in p̃positiōe dicit ab vel re; ⁊ copto scido
vt peculi p peculi. Apocopto aut̃ amputo significat.

Paragoge pōt dici deductio: vt dñarier pro dñari.

Proparalepsis pponitur ex pro quod est ante: et para
iuxta ⁊ lepsis acceptio: quasi iuxta anteacceptio. vt ama
rier pro amari.

xxi.

Systole productam breuiare: Diastole fertur

Ducere correptam: sic Ectasis efficit ipsa.

Obstupui steterūtq; comæ: et uox faucibus hæsit

Dum sanguis inerat: Lucani continet alter.

Systole dici potest correptio: vt in steterunt te breuiat̃
quę naturaliter longa est. ⁊ Seruio teste in. vii.

Systole sine exemplis fieri non debet, Systello antez cor

ripio vel contraho dicit.

Diaſtole poteſt dici latine dilatatio, et ſit quum brevis ſyllaba producitur. vt in ſanguis is brevis producitur.

Diaſtello autem diſtinguo dicit, **D**iaſtole diſtinctio fertur.

Ecraſis interpretatur pductio: nā ab **E**cteno qđ ē pro duco deriuatur: et ſit qñ brevis ſyllaba pducit, vt exercet diana choros: nam di breue productum eſt.

xxij.

Ecthlipſis necat. m. uocalem aufert **S**ynaloepha

Hæc etiam fertur mihi nempe **S**ynæreſis eſſe.

Multum ille & terris fuerat iactatus & alto.

Ecthlipſis dici pōt expreſſio ſiue eliſio, **E**cthlipo enim exprimo elido excludo ſignificat, ſit autē quando ſequēte vocali conſonans præcedentis dictionis exprimitur cum ſua vocali, vt multum ille, vbi, v. cum, m. exprimitur. eadē figura vocatur **E**llipſis vel **E**llepſis: et transferret a **Q**uintiliano detractio: nam componitur ex **E**c et lipo vel lepo quod eſt deſero deſicio linquo.

Synaloepha vel **S**ynalipha interpretat ſiſtictio **S**ynalipho enī iungo; vel dī cōpreſſio: nā pponit ex **S**yn qđ eſt con: et aloephe pſſio, **F**abius tñ in primo dic q interptat cōplexio. Et eſt quum vocalis aliqua in fine dictōis per ſubſequentem vocalem abijcitur in metro, vt multum ille et terris: hic enim vnum e præcedens excluditur.

xxij.

Syllaba de binis facta extat **E**piſynalipha:

Ecce autem telis panthus elapſus achium.

Hæc eadem fertur mihi nempe **S**ynæreſis eſſe.

Episynalipha est aglutinatio duarū syllabarū in vnam syllabā facta, vt panthus pro panthous. Episyripto autē coapto vel coniungo dicit.

Syneresis teste Fabio in primo; interpretat cōplerio; vt alijs placet contractio; qualis est apud. **P.** Varronez Tum te flagrantē deiectum fulmine phæton. nam si esset prosa oratio; easdē litteras enuntiare veris syllabis licebat. Componitur autem a Syn quod iunctōem indicat ⁊ Aeresis diuisio; quasi diuisorum cōiunctio, vt alcinus pro alcinous, bini pro biuni ⁊ similia. Syngreo autem ⁊ Syngro contrabo vel congrego notat.

xxiij

Dicitur in binas separare Diæresis unam Aulai in medio libabant pocula bacchi.

Dieresis interpretat diuisio; nā Diereo diuido signat, est autem figura vnius syllabę in duas; vt aulai pro aule.

xxv.

Dicitur Antithesis si littera ponitur una

Ponere quum debes aliam; sic dicimus Olli.

Hac Antistoechon poterit quoq; dicier apte.

Antithesis est litterę p littera positio; vt olli subidens pro illi. Componitur autem ab Anti quod est pro ⁊ Thesis positio; quasi pro altero positio; dicitur item oppositio Antithetos vero contrarius.

Antistoechon dici potest pro littera, nā Anti dicit pro; ⁊ stoechion littera, vt Virgilius; Miratur molem eneas magalia quondā, vbi magalia pro magaria dixit; ponens l. pro. r. Nam Abagar non Abagal poenoz lingua villaz designat; auctore Seruio primo en. Item sella pro sedda Antistoecheo autem oppono dicit.

xxvi.

Est transpositio mihi nempe Metathesis ipsa.
 Lra nam fiet transposita quando manebit.
 Tymbreq; sic dicis: quum Tymber dicere debes
 Metathesis dicitur transpositio: Nam Alpha trans et
 thesis positio. Est autem litterarum ordo mutatus. Vir-
 gilius, r. At tibi Tymbre caput euandrius abstulit ensis.
 Nam dicitur teste Sernio Tymbre pro tymber, etsi etia;
 tymbrus vt euandrus dicatur, Alphaero autem transsero,
 Alphatheo transcurro.

xxvii.

Esto Protheseon mihi siue Parallage: quando est
 Præpositura quidem non propria: littera siue.
 Cui tantum de te licuit: pro in te Maro dixit.
 Asuenio sic pro aduenio, scribit Diomedes.
 Prothesmia autem dicitur præpositio: ppositio: ppositū
 Parallage mutatio dicitur. Parallax vicissim. Paral-
 latts mutabilis. Parallatto differo.

xxviii.

¶ Thema accipitur auctore Fabio libro. ix. id quod
 sit a simplici atq; in promptu posito dicendi modo:
 poetice vel oratorie mutatu. Dnas autem eius esse par-
 tes idem ait: Dianoeas idest mētis vel sensus vel senten-
 tiarum: et Lereos idest verborum vel dictiōis vel sermo-
 nis vel orationis. Donatus ait q; schemata dianoeas ad
 oratores pertinent, ad grāmaticos vero lexeos. Huius spe-
 cies sunt multe: sed necessarie traduntur vt scribit Dio-
 medes per quas similes colligetur. Prolepsis. Zeugma.
 Hypozeugma. Syllepsis. Asynchetō, seu Dialyton. Anadi-
 plosis. Anaphora. Epianalepsis. Epizeuxis. Paranoma-
 b. l.

ſia. Scheliſonomaton. Paromocon. Homoeoteleuton.
Homoeoptoton. Polypoton. Hyrimos. Polisyndeton.
Climax, *CONSTITUTUM*
Schema poteſt dici latine figura ſiue cultus. Cicero de
claris oratoribus appellat ſchemata ſententiarum orati
onisq; formas. Dianoea dianoeas dicit ſententia intelli
gētia cogitatio. Dianoeo aiaduerto delibero cogito. Le
xis aut lexos dicit dictio: ⁊ lexicon vocabularium.

xxix.

Nempe prolepsiſ erit præſumptio: tūc etenim ſit:
Quum quod poſterius ueniet deſcribitur ante
Virgilius ſexto: portuſq; require Velinos.
Vel totum capitur: poſt partes accipiuntur.
Discipuli diſcunt: hic pindaron ille catullum.

Prolepsiſ cōponitur ex pro qđ eſt ante ⁊ lepsiſ acce
ptio: quaſi præacceptio ſeu præſumptio: Cicero primo de
natura deorū anticipatiōez interpretat: vbi etiā dicit Epi
curum primum appellatſe prolepsiſin: quaz antea nemo eo
verbo nominarat. Prolabano anticipo nobis ſignificat:
Lambano enim capio vel accipio. Sit aut Diomede te
ſte quū id quod poſterius accedit ante tēpus aſcribitur: vt
portuſq; regre velinos: Uelia enim nondū erat: quum ad
italiam venit eneeas vt ait Seruius: ſed Uelia dicebatur.
Prolepsiſin Fabius nono præſumptionem appellat: quū
id qđ obijci pōt occupamus ⁊ præcipue probemio puenit
Præſcianus præterea li. xvij. inquit. Et ſciendū qđ in con
ſtructiōe diuiduorum ſi per præſumptiōem ideſt prolepsiſin
preponiſ ple verbū ad utrūq; ſequēs licet nrūm anteferrē
vt aquilę deuolarunt hęc ab oriente illa ab occidēte. Sin
ad ea quę diuidunt ſingularitē verba conſequantur gtrūm

oportebit preponi pluralem diuidēdo: vt aquilaz altera
donola: ut ab oriente: altera ab occidente.

xxx.

Quum plures sensus uerbo concludimus uno

Fit Zeugma: a nobis adiunctio dicitur esse.

Troiugena interpres diuū qui numina phcebi

Qui tripodas: clarii lauros: qui sidera sentis:

Et uolucrum pennas: & præpetis omina pennæ.

Zeugma dici potest latine fm. Prisc. li. xviij. adiunctio:
nam figura est quæ tunc fit quum plures sensus vno ver-
bo clauduntur. Eandem Fabius nono appellat Enezeu-
gmenon: in qua ut ait vnum ad verbum plures sententiæ
referuntur: quarum vnaqueq; desiderarēt illud si solè po-
nerentur. Id tribus accidit modis. Aut præposito verbo
ad quod reliqua respiciant. vicit pudorem libido: timores
audacia: rationem amentia. Et tunc dicitur Protozeugma
Aut verbo postposito: neq; enim is es Catilina: vt te aut
pudor a turpitudine: aut metus a periculo: aut ratio a fu-
rore reuocarit. Et tunc Hysterozeugma vel Hypozeugma
dicitur. Aut in medio sensuum posito verbo: et tunc Mes-
sozeugma nominatur: vt troiugena: interpres diuam &c.
Zeugma dicitur iugatio vel coniunctio: et Zeughvo iungo.
Zeusis iugatio. Zeucteria iunctura.

xxxi.

Fertur Hypozeusis: uerbo res singula iuncta:

Incedit paulus: marcus sedet: ille quiescit.

Hypozeusis dici potest subconiunctio: nam componit
ex hypo qd est sub et zeusis coniunctio seu iugatio. Et est
figura superiori contraria: vbi diuersa vba singulis rebus
iungunt: vt qd ue petat: qd ue ipse ferat. Mesentius arma
b. ij.

que sibi conciliet: violentaq; pectora turni Edocet: hūa-
nis que sit fiducia rebus Admonet: imiscetq; preces.

xxxij.

Primi uox numeri plurali reddita uerbo:
Aut primi numeri uerbo pluralis inharens
Dissimili in sensu: Syllepsis dicitur esse.
Virgilius dixit: Sunt nobis mitia poma:
Castaneæ molles: & pressi copia lactis.
Hic illius arma: hic currus fuit.

Syllepsis dici potest latine pceptio: teste Prisc. in. xvij.
Componitur autem ex Syn quod est con. & lepsis acce-
ptio. dicitur item comprehensio. Syllepsis aut compilatio.
Syl ego colligo.

Syllepsis aut Diomedes est dissimilium clausularum per
vnum uerbum conglutinata conceptio. fit autem quando
singularis dictio plurali uerbo redditur. aut pluralis dic-
tio singulari uerbo adiungitur. ut sunt nobis mitia poma.
castaneæ molles: et pressi copia lactis. Item hic illius ar-
ma hic currus fuit. hoc autem Schema late patet ut Ro-
natus ait. Unde aliqui dicunt Syllepsim fieri etiam quā
pro multis ponitur vnus. ut hostis habet muros pro ho-
stes. Item & pro vno multi. ut. ix. en. Vos o calliope pre-
cor aspirate canenti: est enim Syllepsis p numeros ut ait
Seruins. Erat namq; rectum vos o musæ & tu calliope.

xxxiij.

Quum sine iunctura uoces uariæ sociantur
Dialyton certe uel asyndeton efficiemus.
Exemplum capies: rex miles plæbs negat illud.
Dialyton dici potest dissolutum: nam descendit a uerbo

Dialyo quod est dissoluo. Diallytos vero dissolutus. Dialis dissolutio. Diallyton vel Asyndeton est oratio sine coniunctionibus; vt alij naualibus ite; ferte citi ferrum; date tela; impellite remos. Item veni; vidi; vici. Item iustitia prudentia fortitudine me superasti. Hec etia; Brachylogia nominatur; vt Diomedes ait ⁊ Fabius li. ix. Asyndetos disiunctus dicitur; Asynthetos incompositus.

xxxiii.

Diuerfas uoces coniunctio plurima si fert
Nempe figura dat Polyasyndeton esse pelasgu
Detur in exemplum: materq; paterq; neposq;.

¶ Polyasyndeton dici potest multipliciter coniunctus; poly enim multu dicitur; ⁊ polys multus. Syndesmos vero nomen coniunctio. Syntheton autem compositum dicit. Est autem oratio multis neta coniunctionibus, vt Althamasq; Thoasq; Pelidesq; Neoptolemus primusq; Achaeos.

xxxv.

Vox duplicatur enim quoties Anadiplosis extat
Principium & uersus fit idem cum fine prioris:
Urbs hetrusca solo sequit pulcherrimus astur
Astur equo fidens: & uersicoloribus armis.

¶ Anadiplosis dici potest a nostris reduplicatio: nam componit ex ana. i. re: ⁊ diplosis duplicatio. Diplazo enim vel diploos nobis duplico dicunt. Diplasios duplex. Diploos duplex.

xxxvi.

Incipit & finit uerbo Epanalepsis eodem.

Pauper amet caute: timeat maledicere pauper.

¶ Epanalepsis dici potest replicatio vel repetitio: vt pauper ⁊c. Epanalambano autem repeto. Et alit Epanalepsis
.biij.

vt ait Diomedes sit quū eadez dictio ⁊ principiū versus
⁊ clausulam tener: vt te nemus agnitū: vitrea te fucinus
vnda: Te liquidi fleuere lacus. Item pater inq̃ me lumi-
ne orbauit pater. Ante etiā sceptrū dictē regis ⁊ ante. et
aliter Epanalepsis est cum maiore significato facta repe-
titio: vt in Horatio: heuheu fugaces posthume posthume
labuntur anni.

xxxviij.

Est & Epizeuxis similis geminatio uerbi
Significantis idem: meme petit hectore dignā.
Epizeuxis dici potest combinatio: id enim zeuxis impor-
tat. Hęc eadem Epimone dicit: quod nomen p̃senerantia
insistētia vel assiduitas interpretatur. Epizeuxis ait Dio-
medes est eiusdem dictionis in eodē versu sine aliqua di-
lutione geminatio cum impetu pronuntiationis, vt meme
assum qui feci in me conuertite ferrum.

xxxviij.

Dictio si similis fuerit repetita duorum
Versum principiis: tunc Anaphoram faciemus.
Nate meæ uires: mea magna potentia solus
Nate patris summi qui tela typhoea temnis.
Anaphora dī repetitio vel relatio: Ana enī re ⁊ phora
latio. Anaphoricos vō relatiuus. Anaphero refero.
Anaphora est vt Diomedes ait relatio uerbi eiusdē aut
sillis p̃ principia versuū plurimoz. vt nate meæ uires ⁊c.
Item Spes tu nūc vna senectē: tu requies misere. decus
imperiiq̃ latini Te penes. in te oīs domus inclinata re-
cumbit.

xxxix.

Non te prætorem prædonem dicimus esse
Dic Paronomasiam: fugit ille fugā similez dic.

Paranomasia vt ait Diomedes dicitur denominatio
Nam tunc fit quum dictio iteratur mutata tamen aut li-
tera aut syllaba in significatione diuersa, vt abire an obire
te conuenit: Et non pretorem te sed pædone m dicimus.
Fit quoq; quum precedenti nomini aut nomen aut ver-
bum annectitur ex eodez figuratum, vt fugam fugit; factū
facit; pugna pugnata est.

Paranomasia est inqt Fab. ix. qñ eodez verbo quasi fal-
sum auget: quæ lex priuatis nōibus esse lex non videbatur
Cui p̄finis est: quæ Antanacclasis eiusdē verbi tria signifi-
catio, quū p̄culeius quereret de filio q̄ is mortem suā ex-
spectaret ⁊ ille dixisset se vero nō expectare; imo inqt ro-
go expectes. xli.

Nominibus cunctis si iungis Epitheton unq̄
Tunc Schesifonomaton dixerunt esse figurā
Marsa manus: peligna cohors: festina uirū uis
Schesifonomaton Diomedes ait: est quuz singulis no-
minibus Epitheta coniuncta sunt, vt marsa manus: peli-
gna cohors ⁊c. Et aliter Schesifonomaton ait esse; qñ in
cōneru sententiarum plures Antonomasię ponuntur, vt
armipotens tritonia virgo, Schesis dici potest habitudo
vel habitus Onomaton vero nominum.

xli.
At Paromoeon erit: similis si littera multis
Vocibus initium præbet, sic Ennius inquit
Otite tute tati tibi tanta tyranne tulisti.
Machina multa minax minatur maxima muris
Paromoeōs dici potest simile. **P**aromoeos vō similis
xliij.

Vno uerba modo finita aut nomina multa

Homoteleton faciunt: petit eripit ambit.
Virgilius sexto dixit: bella horrida bella.

Homoteleton vel Homoeoteleton dicitur a Cicerone
in dignitatib⁹ similiter desinēs, nā pponit ex homos quod
est similiter: ⁊ teleuton finitū. Telos vō finis. Teleo finio
perficio. Teleute finis. Est aut oīo similibus verbis aut
vocibus terminata, vt apud Ennīū: Eos reduci q̄ relin-
qui temni q̄ deferi malui. Virgilius: bella horrida bella.
huic aut tria est homoptoton: quia solūmodo est nōiū,
xliij.

Si similes casus uel fines clausula sumit:
Vt iustis ducibus sapientibus atq; benignis
Moerentes flentes lachrymantes ac miserantes.
Fertur Homoptoton tunc esse figura pelasgum.
Homoptoton dicitur similitū casuum; vel similiter cadens
homos enim sili, et ptosis casus est. Dicitur etiam homoe-
optoto; homoeos nāq; similis est. Homoptoton est oīo
vno similiq; casu compacta, vt apud Salustīū teste Dio-
mede: Maximis ducibus fortibus strenuisq; ministris, et
aliter fit quum oīo excurrit in eosdem ⁊ similes casus, vt
Ennius: Moerentes flentes lachrymantes ac miserātes
xliij.

Datq; Polyptoton uarios casus retinendo
Clausula: littoribus contraria littora fluctus
Fluctibus esse precor: populis populos inimicos.
Polyptoton: idest quod multiplicē habet casum; polys
enim multus est: ptosis casus.
Polyptoto ait Diomedes ē oīo casuū varietate distincta
vt in Ter. Te solū hēmus; Tu es patronus; Tu pater.

Ille tibi moriēs nos ꝑmendauit sencer: Si deseris tu nos
perimus. Item littora littoribus contraria ꝛc.

elv.

Longa quideꝫ series cōstructus Hyrmos habet.
Est in secessu longo locus. &c.

Hyrmos dicitur quasi Syrmos quod est tractus: nam
series est orationis: vel constructio continue tenorem suū
in multos versus ꝑtendens. vnde teste Seruio Hyrmos
longissimū est hyperbaton. Elirg. vi. Principio celum ac
terras camposqꝫ liquentes Lucentemqꝫ globū lunę ti
taniaqꝫ astra ꝛc. Syrma etiā tractus dī. ꝛ Syro traho.

elvi.

Esto Climax proprie subscripta gradatio lector.
Torua leæna lupum seqtur: lupus ipse capellam
Climax dī latine gradatio teste Fabio li. ix. Et est figu
ra quū de verbo in verbum fit gradatio: repetit enīꝫ quę
dicta sunt: ꝛ priusqꝫ ad aliud descendat in prioribꝫ resistit
vt industria parit virtuteꝫ: virtus glam. gloria inimicitias
inimicitie pericula. Clima climatos regio dicitꝫ: Climax
vero climacos scala vel gradatio.

elvij.

Tropus est verbi vel sermonis a ꝑpria significatōe
in aliam cum virtute mutatio. Fabius. viij.

Tropos itēꝫ sermo est a principali significatōe translatus
ad aliā ornāde orōnis grā. Vel Tropos dictio est ab eo
loco in quo ꝑꝑa est: trāslata in eū i quo ꝑꝑa nō est. fab. 9.
Tropi dicti ex eo qꝫ vertant orōnem. vnde ꝛ motus dictū
tur auctor est idem Fabius. Tropeo autē verto significat.
Trope vero mutatio seu conuersio.

Tropi sunt vt asserit Diomedes. Metaphora. Metale

Antonomasia, Onomatopoeia, Hyperbaton, Allegoria,
Catachresis, Metonymia, Synecdoche, Periphrasis,
Hyperbole, Hemoeosis. Horum autem omnium generalis est
Metaphora, ceteri omnes huius species videntur.

xlviij.

Quum res est alii similis pro nomine nomen
Ponitur: hinc iuuenis simplex hic dicitur agnus
Id sic translatum tibi rite Metaphora fertur.

Metaphora ex meta componitur quod est trans et pho-
ra latio. vñ Metaphora dicitur latine translatio: quod etiam
Fabius scribit, viij. quæ quidem ut ait copiam auget sermo-
nis permittendo mutuari quæ non habet: quodque est diffi-
cillimum præstat ne ulli rei nomen deesse videatur. Trans-
fertur ergo nomen aut verbum ex eo loco in quo proprium
erat in eum in quo aut proprium deest: aut translatum proprio
melius est. Id facimus aut quia necesse est aut quia signi-
ficantius est: aut quia decentius. vnde necessitate rustici
dicunt: gemam in vitibus, quid enim dicerent aliud et si-
tere segetes. Item illa ad ornatum: lumen orationis: gene-
ris claritatem: et concionum procellas: et eloquentie flumina
Sic Varro dicit: Classique imittit habenas. Item arrectisque
auribus alto, ferrumque armare veneno, nam et venenum armare
et ferrum armarum translatio est: ut idem Fabius, viij. scri-
bit. Et Metaphora aut necesse locum occupare debet: aut
si in alienum venit plus valere eo quem expellit. Meta-
phero autem transsero dicit.

xlir.

Nempe Catachresis dicetur abusio nobis.
Hinc parricidam matris fratris quoque dicunt.

Cum proprie patris sit parricida uocandus.

Catachresis dici potest a nobis abusus vel usurpatio. Cata nanq; contra dicitur, et chresis usus; quasi sit contra usum. Hec autem ut Fabius scribit, viij. non habentibus nomen: suū accommodat; qā in proximo est. sic dicuntur pyrides cuiuscūq; materię sunt; et parricida mris q; aut fratris interfectoꝝ. vnde oportune ait idem in dicto libro.

Multa sunt grece et latine nō denōiata; nam et qui iaculum emittit iaculari dicitur; qui pilam aut sudem appellatione priuatim sibi assignata caret. et ut lapidare quid sit manifestum est. Ita glebarū testarumq; iactus non habet nomen. vnde abusus que Catachresis dicitur necessaria. Hec ille.

1.

Fertur abusiuis nobis Catachresticos illis.

Fertur abusiue tantum sperare dolorem.

Catachresticos dici pōt abusiue; Virgilius, x. An sese mucrone ob tantū dedecus amens induat; pro feriat abusiue dixit. Catachresticos nomen abusiuis dicitur. aduerbium vero abusiue. Catachraomē autem abutoꝝ.

1.

Fit Metalepsis enim quū dictio forte gradatim

Ad quod demonstrat pergīt. tibi testificatur

Post aliquot mea regna uidens mirabor aristas.

Metalepsis figura est quā nos varie trāslatiuā trāsumptiuā transpositiuā vocamus; ut Fabius ait in. iij. Cōponit aut ex meta et lepsis que est acceptio. hinc transumptio dicitur. Metallambano aut transumo ac muto. Fitq; quū aliqua dictio aliud a sua propria significatiōe ex his que precesserūt denotat; ut ibi; post aliq; mea regna vidēs mirabor aristas; hoc est segetes; et sic estates; et ob id annos

Pone tenens lector pro contento: aut uiceuersa
Nunc pateras libate ioui: uel uina coronant.
Nempe Metonymiam conceditur esse figuram.

Metonymia dicitur ab Diomede transmutatio. fit aut
multis modis: per id quod continetur id quod continet:
sic: crateras magnos statuunt et uina coronant, non enim
uina sed crateras in quibus uina. Per id quod continet
id quod continetur: sic Celo gratissimus amnis: pro dñs
qui celo continentur. Per inuentorem qđ inuentum est:
Aut per dñantem subiectū, sic: sine cerere et baccho friget
venus, vult enim per cererem panes intelligi: per bacchū
uinū: per venerem concubitū. Per inuentū inuentorem:
aut p subiectū dñantem, sic: vt uinū precemur nā hic præs
sens deus est. Ab eo quod fit id quod facit, sic: frigus pi
gruz moestūq; timorē, i. qui moestos facit. Metonymia
aut transnōio dicit. Metonymia transnominatio fertur.
Et Diomede vero transmutatio vt diximus.

Antonomasia est pro nomine sumpta loquela:
Sic proprium nomen retices ponens generale.
Sic quoq; Virgiliū nomen dicendo poetæ.

Antonomasia dici potest p nomine: idest vice nominis
positio, vt magnanimus anchisiades: pro enea, et Satur
nia pro iunone. Fab. viij.

Antonomasia vt Diomedes ait est vocabulū: quod sine
nōie positū loco eius fungitur, vt est: Arma uirūq; cano
ubi intelligitur eneas. Item domitor maris dicitur: et in
telligit neptunus. Fit aut modis tribus: Ab aīo vt magna
nimus anchisiades idest eneas, Et corpore vt ipse arduus

idest polyphemus. *Extrinssecus* : vt insoelix puer atq; impar congressus achilli; hoc est troilus.

liij.

Appositum proprio mihi fertur Epitheton esse.
Alma ceres; & pulchra uenus uel tristia bella.

Epitheton recte dicimus appositum vel adiectiuū; a non nullis sequens dicitur. vt dulce mustum. eo poetę et frequētius et liberius vtuntur. Itaq; et dentes albi; et humida uina. in his non reprehendimus. apud oratorem nisi aliquid efficitur redundat. Tunc autem efficitur si sine illo quod dicitur minus est. qualia sunt; o scelus abhominandū. o deformem libidinem. Fab. 8. Componitur autem ex Epi qđ hic dicit in; et theton positum. Sumuntur autem Epitheta modis tribus. ab animo; vt iustus imperator; cotēptor diuum *Aezentius*. A corpore vt pulcher iulus. *Extrinssecus* vero quę sumuntur in plures species diuidunt. sunt enim ab loco. ab actu. ab euentu. Ab loco vt vlyxes ithacus. Ab actu; vt eneia nutrix *Caieta*. Ab euentu; vt insula diues opum *Tenedos*.

Epitheton ab *Antonomasia* differt. hęc enim vicem nominis sustinet; Epitheton vero nūq; est sine proprio nomine; vt *Donatus* edocuit.

lv.

Pro numero numerū si pono *Synecdoche* hęc
Exemplum: naues armato milite complent.

Si partem sumes pro toto: uel uice uersa:

Da requiem puppi ueniet quum frigidus annus
Nuda genu: tectusq; oculos eadem quoq; fiet.

Synecdoche dici potest conceptio; vel comprehensio.

A Licerone vero in dignitatibus dicitur intellectio. Synecdochicos aut aduerbium comprehensum denotat. Est aut figura quum a parte totum: vel a toto pars intelligit ut puppi: id est naui. frigidus annus. i. frigida hyems. meminisse autem debemus ait Donatus: quando sit a parte totum faciendus esse ab insigniori parte. Synecdoche est etiam ibi: Nuda genu: nudoq; sinus collecta fluentes. id est habes nudum genu: et habens collectos sinus. Fit enim quotiens picipio preteriti tps a passiuo iungimus casus actum: ut deiecit animus: moesta vultu Seruius. i. en. sed in carmine potius qm in prosa vtemur.

Synecdoche item est (vt Fabius ait nono) quum subtractum verbum aliquod satis ex ceteris intelligit. vt Celsus in Antonio: Stupe gaudio: simul enim auditur coepit. Cui sila sunt illa meo qdem iudicio in quibus verba decenter pudoris gra subtrahuntur. Nouimus et qui te transuersa tuentibus Lircis: Et quo sed faciles nympha risere sacello. Hanc quidam Apollipis in putant frustra. Nam illa qd taceat incertum est: aut certe longiore sermone explicandum. hic vnu verbum et manifestum quidem desideratur. que si Apollipis est: nihil non in quo deest aliquid idem appellabitur. Hec ille.

lvi.

Finge nouas uoces Onomatopoeia fiet

De sonitu factas: sus scropha hinc dicitur esse.

Onomatopoeia est Onomatos id est nominis: poeia fictio. Hinc etiam Fabius in. viij. ait. Onomatopoeia est fictio nominis grecis inter maximas habita virtutes. nobis vix permittitur: inde tamen mugitus et sibilus et murmur venerunt. Fit autem quando vocis confusum nomen ad imitandum sonum affingimus. vt ouium dicimus balatum. boum mugitum: equorum binnitum. terribilis buccina

cine sonitum Taratantara. Ennius: At tuba terribili sonitu taratantara dixit.

lvij.

Circuitus romane Periphrasis esto loquendi:

Et iam prima nouo spargebat lumine terras.

Tithoni croceum linquens aurora cubile.

Iam lucebat: uel lux erat orta notatur.

C Periphrasin vocant circuitum eloquendi ut docet fabius libro. viij. Sitq; quum id quod vno aut paucioribus verbis dici potest pluribus explicat. ut tempus erat quo prima quies mortalibus egris Incipit: et dono diuini gratissima serpit. Item ouium teneros depellere foetus: idest agnos. Periphrasis demum circumlocutio dicitur. Peri enim circum vel circa dicit: phrasis locutio fert. Et phraso dico vel dissero.

lvij.

Transcensus ueri manifestus hyperbola fiet.

Astra ferit sonus armorum clangorq; tubarum.

Hyperbole dici potest eminentia: vel ut ait Cicero superlatio. Fabio li. viij. superiectio interpretat. a quibusdam vero excessus dicitur. Componitur enim ex hyper quod est super: et bole quod est iactus. unde figura dicitur quum dictio excedens fidem ponitur augendi minuendine gratia Augendi: ut nunc candidior: et fulminis ocior alis. Adinuendi: ut volantis te folij sonitus terreret: et vir ossibus herent.

liij.

Vocum turbatus formabit Hyperbaton ordo.

Longius est uerbum quotiens fit hyperbaton illic

Hyperbaton uerbi transgressio interpretat. fm Fabius

8. libro: quam frequenter ratio pparatiōis et decor poscit
sit enim frequentissime aspera et dura et dissoluta et bians
oratio: si ad necessitatem ordinis sui verba redigatur. lon
gius ergo verbū proprie Hyperbaton est. vt animaduerti
iudices omēm accusationis oratiōem in duas diuisam eē
partes: nam in duas partes diuisam esse rectum erat: sed
durum et incomptū. Huius vero Tropi species sunt qnq;
vt asserit Diomedes. Anastrophe. Diacope. v. l' Tmesis
Dialysis vel Parēthesis. Synchesis. Hysterologia siue
Hysteron proteron. Hyperbēno autem transcendendo dicit:
vel trāsgredior. Hyperballo extendo supero. Hyperbasia
vel Hyperbasis transgressio.

lx.

Dictio si subsit: cum sit pcedere digna:
Transstra per & remos dicatur: Anastrophā fiet.
¶ Anastrophe dicit inuersio: est enī (vt ait Diomedes)
duorum verborum ordo preposterus. vt transstra per et
remos. Est enim per transstra. Item italiam contra pro
contra italiam. Docuit vero quidam q Anastrepho re
uerto: est nobis. et Anastrophe reuersio.

lxi.

Dat Tmesim partes in binas dictio secta.
Est boreæ regio septem subiecta trioni.

¶ Tmesis vel Diacope est vnus cōpositi vel simplicis
sectio. vna dictiōe vel pluribus interiectis: ut septem sub
iecta trioni. et saxo cere cōminuit brum. pro septentrioni
et cerebrum. Tmesis enim proprie dicitur sectio scissio di
uisio: Temno enī incido significat: Tmasso scindo.
Diacope ex dia prepositiōe pponitur. Dia autem: idest p
et copto incido: quasi intercissio. Diacopto item intercido

significat.

lxiij.

Interpositio romane Parenthesis extat.

Tu mihi (nanq; pius) nocte q; diesq; fauebas.

¶ Parenthesin greci vocant (ait Fabius nono) nos interpositionem vel interclusionem dicimus: dum continuationi sermonis medius aliquis sensus interuenit: vt eneeas (neq; enim patrius consistere mentem passus amor.) rapidum ad naues premitit achaten. Componitur autē ex para ⁊ en que duo dicunt inter: ⁊ thesis positio. Eandem Diomedes Dialysin vocat. i. dissolutionem.

lxiij.

Synchesis est uocum aut sensus confusio longa:

Vina bonus quæ deinde cadis &c.

¶ Synchesis dicitur a nostris confusio: nā Syn dicit con ⁊ thesis fūit. Est autē Hyperbaton obscurū ex omni pte. vt vina bonus ⁊ c. Cum sit ordo. Deinde heros diuidit vina: que bonus accessit onerarat cadis. et de trinacrio littoze abeuntibus dederat. Item scō en. Iuuenes fortissima frustra pectora ⁊ c. Est enim ordo: iuuenes fortissima pectora frustra succurritis vbi incense: oēs dī qbus imperiū hoc steterat excessere adytis arisq; relictis: videtis que fortuna sit rebus: si vobis certa cupido est: sequi me audentē extrema ruamus in media arma ⁊ moriamur

lxiij.

Hysteron & proteron: nutrit peperit uocitatur

Hæc fit quum rectam seriem sententia mutat.

¶ Hysteron dicitur a nostris vltimū post vel nouissime.

Proteron vero prius. et inde Hysteronproteron figura nominatur: quum sententia ordine cōmutatur: vt postq; altos tetigit fluct⁹ ⁊ ad equora venit: nā prius ad equora

c. i.

venit q̄ tangeret fluctus. *Hysterologia* dici potest prepo-
sterus sermo; estq; eadem figura cum *Hysteronproteron*
lrv.

Allegoria datur nobis inuersio: fitq;

Quum uerbis aliud: sensuq; aliud reperitur.

Claudite iam riuos pueri: sat prata biberunt.

Allegoriam *Fabius* octauo inuersionem interpretatur
vt aliud uerbis aliud sensu ostendat. *O* nauis referant in
mare te noni fluctus; *O* quid agis: fortiter occupa portū
totusq; ille *Horatii* locus odarū primo. quo nauez pro po-
pulo: fluctuum tempestatem pro bellis ciuilibus: portum
pro pace atq; concordia dicit. Et *Virgilius* in fine secun-
di g. Sed nos imensum spatio confecimus equorū: Et iā
tempus equū fumantia soluere colla. hoc est quē tractā-
da fuerant explicuimus iam congruum est carmen finire.
Eius præterea septem sunt species eminentiores. *Ironia*
Antiphrasis. *Ænigma*. *Charietismos*. *Paroemia*. *Sar-
casmus*. *Asteismus*.

lrv.

Ironia quidem mihi dissimulatio fertur.

Ironia quidem multis illusio habetur.

Quum sermo ostendit recto contraria sensu.

Egregiam uero laudem: & spolia ampla refertis.

Ironia diuersum ei quod dicit intellectum petit. vt *Fa-
bius* docet in sexto. idem uero scribit libro octauo: q̄ *Ironi-
am* illusionem vocant qua contraria ostenduntur: quę
aut pronuntiatione intelligitur: aut persona: aut rei natu-
ra. quale est; *Egregiam* uero laudem: & spolia ampla refer-
tis Tuq; puerq; tuus. hanc nisi grauitas pronuntiationis
adiuuerit confiteri videbit quod negare contendit. Item

Terres pretor urbanus homo sanctus et diligens. Et in
clodium integritas tua te purgavit mihi crede, pudor eri-
puit; vita ante acta seruauit.

lxvii.

Antiphrasis uox est signans contraria dicto.

Dicimus hinc parcas: quia nulli parcere norunt.

Antiphrasis est unius uerbi ironia: Cōponitur autem
ex anti quod est contra: et phrasis locutio. Est enī dictio
e contrario significans: ut bellum dicitur quod minime bonū
Et parce quod minime parcāt, vel potius a partu littera im-
mutata quasi partē ut Varro uoluit Sello referente li-
bro tertio. Nascentibus enim hominibus bonum et malū
conferunt ut Hesiodus edocet, Qua etiā figura nōnunquā
quos nanos aspiciamus atlantes uocamus: ethiopes ar-
genteos. Hec ab Ironia differt: quod Ironia pronuntiando
mutat affectum et significatiōem; Antiphrasis uero diuer-
sitatē rei notat ut Diomedes ait. Antiphraticos pręterea
contradictorius dicitur.

lxviii.

Obscurus sermo cunctis Aenigma uocatur

Mater me genuit eadem mox gignitur ex me.

lxix.

Sit Charientisimos tibi gratificatio dicta:

Aspera qua dictu promuntur gratius: ut si

Interrogando nunquis me quaesierit: mox

Prospera dicatur fortuna: salus bona siue.

Per quod signatur nullos de me petiisse.

Charientisimos dici potest gratificatio: Nam a Charien-
quod est gratum vel gratiosum deriuat, ab aliquibus de-
urbanitas. Charientisimę autem iocor: urbanus sum.

c. ii.

alludo significat. Charizome vero dono gratifico.
Est autem tropus vt Diomedes ait: quo dura dictu gra-
tius proferitur. vel dictio per ea que grata sunt auribus
aliud significans: vt quū interrogamus nūquis nos que-
sierit ⁊ respondeatur bona salus vel fortuna: exinde intel-
ligitur neminem nos quesuisse.

lxx.

Si dices lupus est in fabula amice: figura
Scribitur a cunctis tunc rite Paroemia dici.

Interpretantur prouerbion hanc tamen omnes.

Paroemia dicitur a nostris prouerbium: vt Virgilius
in moeri: Lupi moerim videre priores: naz etiam phisici
confirmant: q̄ voce deseratur is quem prior viderit lup⁹
Unde etiam prouerbium natum est apud Terentium in
adel. Lupus est in fabula quotiēs superuenit ille de quo
loquimur: ⁊ nobis sui presentia amputat facultatē loquē-
di. Plinius etiam libro. viij. sic: Sed in italia quoq̄ cre-
ditur lupoꝝ visus esse noxi⁹: vocemq̄ homini quem
piores contemplantur adimere ad presens. Paroemia
cos autem prouerbialis dicitur.

lxxi.

Sarcasmos plena est odio derisio ab hoste:

En agros: & quam bello troiane petisti

Hesperia metire iacens: Maro fert duodeno.

Sarcasmos ē plena odio atq̄ hostilis irrisio: vt pyrro⁹
ad priamū: Ikerefes ergo hec: et nuntius ibis pelide ge-
nitori: illi mea tristia facta ⁊c.

lxxij.

Effertur quicquid sine rusticitate facete

Ipsa figura quidem Asteismos dicitur esse.

Qui bauium non odit: amet tua carmina Meui
Atq; idem iungat uulpes: & mulgeat hircos.

Asteismos: idest vrbalitas: est tropus multiplex nume-
roseq; virtutis: Nam Asteismos putatur quicquid rusti-
ca simplicitate caret: & faceta satis vrbanitate exponitur:
vt apud Virgilium in b. Qui bauium non odit amet tua
carmina Meui: idest pro poena ei contingat: vt diligit
Meuium peiorem poetam: Nam Meuius & bauus pes-
simi fuerunt poetę: inimici tam Horatio q̃ Virgilio: An
de Horatius: Mala soluta nauis erit alite: ferens olentes
Meuium. Atq; idē iungat vulpes et mulgeat hircos: id
est faciat quę contra naturā sunt. Asteiō aute; loco; di-
cit, Asteios vrbanus. Asteiōmē vrbanus sum.

lxxij.

Fertur Homœosis quotiens fit similitudo
Sunt species Icon ue Parabola cum Paradigma.

Homœosis dicitur a nostris similitudo: Nam tropus
est quum ex similitudine alicuius cogniti in similitudinem
deuenimus incogniti.

lxxiiij.

Ad formam formę collatio dicitur Icon.
Omnia mercurio similis uocemq; coloremq;.

Icon est quum formę ad formam cum quadam simili-
tudine fit collatio vel comparatio: aut laudis aut vitupe-
rationis causa: vt ibat in pręlium corpore tauri validissi-
mi: impetu leonis acerrimi. Similiter iste quottidie p fori
c. liij.

tanq̃ iubatus draco serpit dentibus aduncis. Itē os hu-
merosq̃ deo similis.

lxxv.

Ponitur exemplum uel comparatio quando
Illa figura uenit quæ nempe Parabola fertur.

Parabola comparatio dicitur: nā valet dici iuxta sen-
tentia. Sit enī ex para quod indicat iuxta: ⁊ bule ꝑsiliū
vel sententia: quasi rez dissimiliū ꝑparatio. Virg. in sc̃do
Qualis mugitus fugit cum saucius arā Taurus: ⁊ incer-
tam excussit ceruice securum. Item Qualis in euroꝝ ri-
pis ⁊c. Fabius libro. v. Parabolam appellat exemplum
Diomedes similitudinem. alij comparisonem.

lxxvi.

Dicti uel facti exemplum fertur Paradigma
Anthenor potuit mediis &c.

Paradigma dicitur a Fabio in quinto Exemplum: est
enim Exempli hortantis vel dehortātis enarratio: Hor-
tantis: vt Anthenor potuit ⁊c. Item Pa las ne exurere
classē argiuum ⁊c. Dehortantis: vt At nō sic phrygius
penetrat lacedæmona pastor: ledæamq̃ belena; troianas
verit ad vrbes. Paradichyo autem exemplis. co dicit.

lxxvij.

Sæpe relata quidem sententia Epimone habetur
Intercalares uersus illud manifestant.

Incipe mænaios mecum mea tibia uersus.

Epimone dici potest perseverantia: vt superius in Epi-

zeusi dictum est numero. xxxvj.

lxxvij.

Si ponatur agens patiens res: uel uice uersa

Siue modo simili tibi sit conuersio facta

Trade rati uentos dicatur: Hypallage habetur

Hypallage dicitur submutatio: nam componit ex hypo quod est sub; et allage mutatio. Dicitur autem figura quia uerba per aduersum intelligunt: ut trade rati uentos pro ratem uentis. Ab aliquibus uero Hypallage dicitur subalternatio et Hypallatto subalterno.

lxxix.

Urbem qua statuo est uestra: Antiprosis habetur

Antiprosis dici potest latine pro casu: figura est quando casus pro altero casu ponitur, ut urbem pro urbs. Sit. n. ex anti quod est pro et ptosis casus: pro autem producit quia per. o. magnum scribitur.

lxxx.

Quando adiectiuo in substantiuum resolutum est
Endiadis fiet: Calybem frenosque momordit.

Vteris Endiadi pateris libamus & auro.

Endiadis figura est quum resolutur substantiuum in adiectiuum: ut calybem frenosque momordit: per calybeos frenos. Et pateris libamus et auro: idest pateris aureis. Endiadis componitur ab en quod est unum: dia per. et dyo duo: idest quando unum per duo dicitur. sed cum en habeat. b. potius bendiadis cum. b. scribi deberet.

c. llii.

lxxi.

Si dicas minus: & plus signes: Liptote habetur.
Munera nec sperno dulcis amice tua.

Liptote dici potest defectiua: Nam a Lipo quod est deficio vel linquo deriuatur: Fit autem quum minus dicitur & plus intelligitur: vt munera nec sperno; idest libenter accipio.

lxxij.

Temporis esse solet descriptio Chronographia.
Vertitur interea cælum: & ruit oceano nox.

Chronographia dici potest temporis descriptio. Chronos enim tempus est: & graphia scriptura. Chronicos vero temporalis dicitur. Chronizo autem tardo morior per se uero.

lxxiij.

Topographia loci sed mundi Cosmographia.
Lucus in urbe fuit media lætissimus umbra.

Topographia loci descriptio: Nam Topos locus: et graphia scriptura dicitur. Hec eadem Topothesia dici potest: Topos enim locus: & Thesis positio dicitur. Est autem Topographia veri loci descriptio: Topothesia ficti. auctor Lactantius. ij. th. & Seruius. i. en.

Cosmographia dicitur mundi descriptio: Componit autem ex Cosmos quod est mundus: & graphia scriptura picturae. Cosmeo autem orno significat. Cosmicos mundanus dicitur. Cosmios ornatus honestus. Cosmos ornamenti: quæ & latini mundū vocāt: & mūdus orbis etiā dī.

lxxiii.

Respondens ad quæ sunt forsitan obiicienda
 Das Anthypophoram: cum nil tamé obiiciatur.
 Sum pius heu doleo nam mihi sæpe nocet.

Antipophora fit quæ facit objectioni responderi. posset
 me quisq; interrogare: quæ dico sum pius: heu doleo: cur
 doles: ideo respondi: nam mihi sæpe nocet. **A**nti contra dicit
 Hypophero subduco vel suffero: quasi contraria subductio
 lxxv.

Antitheton græce: contrapositumq; latine.
 Frigida pugnabant calidis: humentia siccis:
 Mollia cum duris: sine pondere habetia pondus

Antitheton dici potest a nostris contrarius vel oppositus: nam fi-
 gura est quæ contraria contrariis opponunt ut patuit per exempla
 Antitheton contrapositum vel contentio dicitur ut Fabius. ix. docet
 Sed non uno fit modo: nam et fit si singula singulis opponuntur
 ut vicit pudorem libido: timorem audacia. et bina binis: non
 nostri ingenium est: vestri auxilium est. et sententia e sententiarum. dicitur
 in actionibus: iaceat in iudiciis. Cui modissime subtingit
 ea species quæ distinctio dicitur. Odit populus romanus pri-
 vatam luxuriam: publicam magnificentiam diligit.

lxxvi.

Diligo me: tu te: solet Idiophasis esse.
 Allophylis tu me: me uel te diligit ille.

Idiophasis venit ab idios græce: latine proprius. et pha-
 sis. i. fama vel dictio.

Allophylos dici potest alienigena: nam componitur ex Allo
 quod est aliud: et phylon quod est genus gens natio.

Brachylogia refert q̄ plurima sub breuitate
Ferte citi ferrum: date tela: impellite remos.

Brachylogia dicitur a nostris breuiloquium: nā a brachy quod est breue componitur: et logia locutio. Brachylogos autem breuiloquus. Fit autem Fabio teste li. viij. quum plura paucis complectimur, vt Cicero contra cicionem Metelli teste eodem libro nono: qui indicabatur eos vocari: custodiri: ad senatum adduci iussit. Idem vō genus dicitur etiam Alsynbeton eodem auctore.

Fertur Erotema at quotiens interrogat ullus
Quid melius turdo: uulua quid dulcius amplex

Erotema vel Erotima interrogatio dicitur, Erotao in terrogo.

Fertur Ephexegeſis quæ explanat prius acta.
Tolle fuga Turnum: atq; instantibus eripe fatiſ

Eperegeſis vel Epheregeſis interpretatur expositio: ab Epi præpositione: et eregeſis interpretatio expositio. Exegome autem expono.

Absenti sermo directus: Apostropha habetur:
Sic loquor absenti scriptam dū mitto salutem.
Hanc tibi priamides mitto ledæa salutem.

Apostrophe dicitur a Fabio libro nono auersus sermo
sive auersio. Est autem figura locutiōis: quum ad aliquem
per secundam personam sit conuersio. vt te nūc alloquor
Aphricane. Apostropho autem auerto significat.

rci.

Pars in frustra secant dic Synthesin esse figuram.

Synthesis dici potest compositio. Fit autem quum sin-
gulare nomen collectivum verbo plurali componitur: vt
populus clamant.

rcij.

Personamq; nouam formans das Prosopopoeiaz.
Qui modo nasōnis fueramus quinq; libelli.

Prosopopoeia dicitur personę fictio. vt Fabius in no-
no scribit. Componitur autem a Prosopon quod est per-
sona: et Pieo facio vel fingo. Figura est: vel quando in-
animatum ad animatum loquitur: vt patuit in exemplo:
vel animatum ad inanimatum: vt Horatius. Quid ampli-
o mare et o terra ardeo: Vel quādo etiam ad inanimatum
ipsū quoq; inanimatum loquitur. vt apud Aet. libro se-
cundo: Terra ad maria loquitur et flumina.

rciij.

Euphonia bonus sonus est: ut dictio pulchra.
Tytides pro tydides sic aptius aiunt.

Euphonia transfertur a Prisciano bona sonoritas: a
Quintiliano autem vocalitas, ab aliquibus bona vox.

rciiij.

Confundit numerum: casus: genus: Alleoetheta

Siue Allœosis: quæ permutatio fertur.

Alleotheta dici potest latine aliter posita. Allos enim est aliter: et Theta posita: Priscianus vero libro xvij. interpretatur Alleothetam variationem: Alloeos enim diuersus ac varius dicitur. Alloeoo pmuto. Allœosis permutatio. Confundit autem numerum: ut pars in frusta se cant. Casus: ut Tu mihi quodcunq; hoc regni: pro hoc regnum. Item urbem quam statuo vestra est: pro urbs. Genus: Virgilius in b. Dulce satis humor: depulsis arbutus hœdis: Lenta salix foeto pecori: mihi solus Alynthas. Ad dulce enim quod est neutrum tam foeminina q̃ masculina reddidit.

xcv.

Altior est sensus quotiens q̃ quem tibi uerba
Declarant: uel quam dicis plus significatur.
Aut etiam quod non dicis: scito Emphasis esse

Amplior virtus est Emphasis (ait octauo Fabius) altiorẽ præbens intellectum q̃ quem uerba per seipsa declarant. Eius duę sunt species. Altera quę plus significat q̃ dicit. Altera quę etiam id quod non dicit. Prior est et apud Homerum: quum Menelaus graios in equum descendisse ait: Nam uerbo vno magnitudinem eius ostendit. Et apud Virgilium: Demissum lapsi per funem: nam sic quoq; magnitudo demonstrata est. Idẽ Cyclopa quĩ lacuisse dicit per antrum prodigiosum illud corpus spatio loci mensus est. Sequẽs positum est in uoce aut oĩo sup̃fla aut etiã abscissa, suppressis uox ut sc̃ p ligario cicero

Quod si in tanta fortuna bonitas tanta non est: quam tu per te: per te inquam obtines: intellecto quid loquor: Tacuit enim illud quod nihilominus accipimus: non deesse homines qui ad crudelitatem euz impellerent. Virgilius item primo g. Emphasin fecit auctore Sernio. Dixit eni Quum iam glandes atq; arbuta sacre deficerent sylue: et victum dodona negaret, significatur enim etiam id quod non dicit, hoc est non solum alię sed etiam sacre: nāq; harum sterilitas aliarum denotat infœcunditatem. Emphas autem dicitur significatio demonstratio effigies. Empheno manifesto: Emphanizo declaro demonstro.

xcvi.

Quum plures uoces uno accentu legis: esto Lector hyphen, ctenim uel qñquidē manifestāt. Hyphen dici potest sub vno: hypo enim sub. et ben vnū significat. Et tunc fit quum plures dictiones sub vno accentu leguntur, vt quandoquidem et similia. Est autē accentus: idest virgula ab vltima littera primę dictionis ad primā sequentis subducta: vt theologos.

xcvii.

Epanodos græce est: regressio quippe latine. Hic par est uobis: non par mihi Iulius arte. Epanodos græce dicitur: nostri regressionem dicūt: vt Fabius ait libro nono. Nec solum in eodem sensu: sed etiam in diuerso eadem verba: vt principum dignitas est pene par: non par fortasse eorum qui sequebantur. Item magnus est labor dicendi: magna est res. Epanodos fit ex Epi et Ana: quę duo simul etiam et iterum siue retro indicant: et Hodos via: quasi retro vias idest regressionem indicet: vt principatus bonus est: non

bonus autem qui in tyrannidem cōmutatur.

xcviij.

Alterius iuxta formas aliquid reperitur
Descriptum quotiens Catatyposis uocitatur:
Omnia mercurio similis: uocemq; coloremq;
Et crines flauos: & membra decora iuuentæ.

¶ Catatyposis dici pōt secundum vel iuxta figurā: Cata
eni secundū: & typos figura dī. Typosis formatio impōssio
Dicitur autem tropus: quum aliquid iuxta alterius for
mam describitur, ut Virgilius, iij. Oia mercurio filis &c.
xcix.

Siqua per excellens posuere Catexochē habetur.

¶ Catexochē dici pōt per excellentiam: ut Virg. i. g. bo
ues per excellentiam nominauit: quum dicit: quæ cura
boum: quis cultus habendo sit pecori: ibidem & victi do
na negaret. Cata hic per significat: Exochē eminentia
vel excellentia dicitur. Exochos egregius excellens.

c.

Pro astuto sapiens (fit paradiastole) dictus

¶ Paradiastole fit teste Fabio libronono quum te pro
astuto sapientem appellas: pro confidente fortem. Com
ponitur autem ex para: idest iuxta: et Diastole dilatatio.
nam tunc quoq; fieri dicimus quum rem nostram interp
tatione dilatamus: sic prodigum dicimus liberalem: teme
rarium fortem & similia.

ci.

Dic ego paulus amo (Euocatio dicitur esse) &
Tu Cicero curris.

¶ Euocatio est imediata reductio tertie psonæ ad primam

vel secundam; vt ego Antonius scribo; tu Socrates cur-
ris.

Cij.

Est Appositio coniunctio quippe duorum
Substantiuorum declarāt seq; uicissim.

Miratur molem æneas magalia quondam.

Appositio est continua p̄iunctio duorum substantiuorū
quorum alterum declarat alterū. vt proximus ille procas
troianę gloria gentis. Requiritur autem in appositōe
duo substantiua in eodem casu.

Cij.

Syllepsis siue & conceptio tripliciter fit:

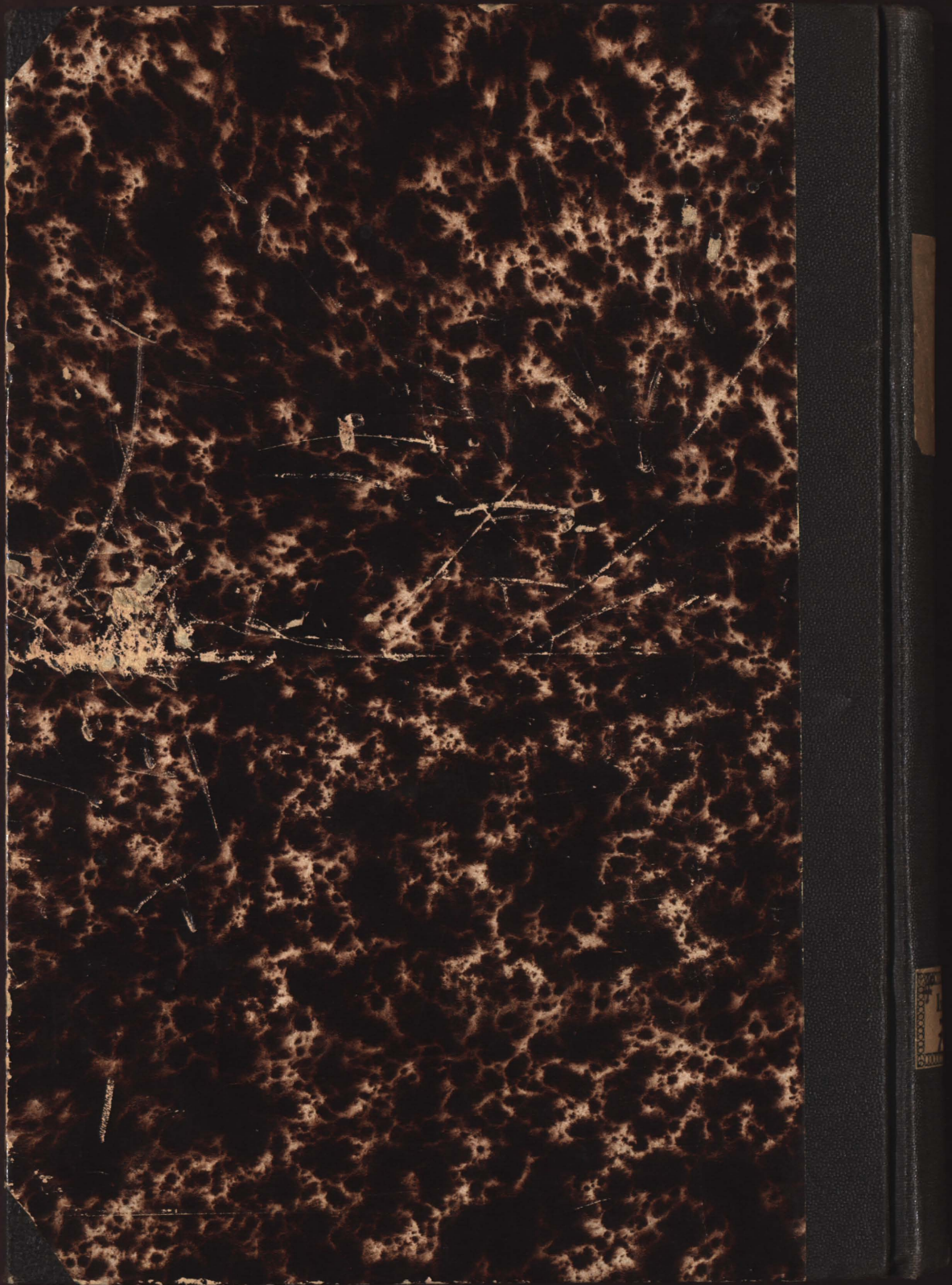
Et genere & numero & persona: indignius autez
Hic deducendum est ad dignius optime lector.

Conceptio seu Syllepsis est adductio indignioris ad
dignius. Fit autem tribus modis. genere. numero. ⁊ per-
sona. Genere vt masculinum concipiat foemininū et neu-
trum; foemininum vero concipiat neutrum. vt Quintus
⁊ Martha sunt mei. pyrrhus ⁊ hoc animal sunt tui. mar-
tha ⁊ hoc animal sunt nostre. Lucanus primo. Vis erat
hinc leges ⁊ plebiscita coactę. Masculinū genus digni-
⁹ est foeminino ⁊ neutro; ⁊ foemininū neutro. Numero vt
pluralis numerus concipiat singularem; vel singularis di-
ctio plurali verbo redditur. hoc enim Schema late patet
vt Donatus ait. vt discipuli ⁊ p̄ceptor legunt; vel disci-
puli cum p̄ceptore legūt; iste ⁊ ille gaudēt. Persona ut
p̄ma p̄cipiat secundā ⁊ teritiā. secundā p̄cipiat teritiā Pri-
sciano auctore li. xij. ⁊. xvij. prima enī dignior est secunda
⁊ tertia. secunda vero dignior est tertia. dic ergo: Ego et
tu legimus. ego ⁊ ille scribimus. ego ⁊ vos illi fecimus.
tu ⁊ ille scribitis.

Idem Adhuc, ad Lectorem.

Appollodorus vt tradit Celius auctore Fabio incōpre-
hensibilia partis huius pręcepta existimauit. Itaq; si oia
minime prosecutus fuerim; quid mirum; cū res sit quodā
modo infinita: Illud tamen prętereat neminem; de figu-
ris extare hodie nullum opusculū: quod quide; ita plene
dilucideq; pręcipiat vti hoc nostrum. Conferentibus res
ipsa ostendet.

Finit Carmen de Figuris.

Incun.
72.